

Aka Kalibuku Kalilembelwe Kui
Ba Watson Goodman

UKOFWAKO UKUFUMA KWIULU

Mulikaka akabuku aketwa ati “ukofwako ukufuma kwiulu”, mulilembelwe amasiwi afumine mwibaibolo. Ukulingana nefisambilifokyako ndukucetekela ati ukubulisisya ukuwamisye ukwamumalembo libaibolo iline.

Isiwi “lyaBaLesa lilafuma kwiulu” kabili icine lilofwako ukwakuti abantu abo abali neson i necilaka icakufwaya ukulungama. Ili umuntu alapila, nekuleka ifyakubifya, nekwita BaSikulu Yesu Klistu ukwikala mumutima wakwe, neku cetekela mumutima wakwe onse kuli BaSikulu Yesu Klistu, ati bakupulusya bakwe BaSikulu bakalifisulula abene kuliye nekubikamo ukusangalala nebutende. Bwabo mumutima wawakucetekela. Nimu 1937, elinacetekele muli BaSikulu kabili ukufuma ifyo nekufika naino imindi nsingonala uwana bwankashi ubuweme na ba Sikulu. Kani taungalapila kulibalesa ati Bakupulusya Bobe Kabili atiniba Sikulu nakupapata bukumo bwenka buno Ulipele.

—Watson Goodman

UBUTEMWE BWABALESA

Sombi ñaLesa ñalukulanjisya uñutemwe bwåwo añene ubwaku-li fwéwo, pakuti ili tucili ñumbifi, ñaKlistu ñalitufwilile.

—Añaloma 5:8

Lomba ili tacinqafika icitenje camuciluko, ñaYesu ñaliisiñile ati impindi yanji yaisa iyakufu-ma-mo newo mucalo capansi ne-kuya kuli ñaTata; kawili pakuti ño ñalukuñatemwa añantu ña-wo añali mucalo capansi, ñaliwa-temenwe ukufika nakumpindi iya-kupela-ko.

—Yoane 13:1

Nebwakufuma kuli ñaYesu Kli-stu, imboni iyakucetekelwa, umu-ñele uwakutango'kufyalwa paña-

fwile, uwakwikalika imfumu isya-mucalo capansi. Kuli ñaño aña-lukututemwa, añatukakulwile ku-kuñifya kwesu nemilopa yaño.

—Ukufisulula 1:5

Pakuti ñaLesa ñalitemenwe aña-pacalo capansi ukwakuti, fyo-pele filya ñaliposele Umwana wa-ño uli enka, ati añantu ñonse, ulukupema-mo muli ye taakona-lwa, yo; sombi ati akalukuli ne-Mweo uwamuyayaya. —Yoane 3:16

ÑaYawe ñalibwenekele kuli ne-ño akalekale, nekulawila ati, Ci-nenene nalukukutemwa newute-mwe ubwamuyayaya; pakuti pali fyefyo nakukula kuñkumbu sya-kulelesa.

—Jelemiya 31:3

UBUNTU BWABA YESU

Kawili ukwakuwulo'kupicisya icamfiso icakupala-waLesa cikulu: eWaŵo, aŵabwenekele munufu, aŵalunjicilwe muMupasi, aŵabwenwe kuŋkalamba isyakwulu, aŵatulisiwe mumisyowô yawantu, aŵacetekelwe mucalo capansi, aŵapokelwe kwiulu muŵuleme.

—1 Timote 3:16

Pakutanga lukoso epo lyali iSiwi; ilyo-Siwi lyali naŵaLesa; iSiwi lyopele eŵaLesa. Nalyo iSiwi lyaliwele munufu, nekulukwikele pakati pali fwêwo, . . . iliiswi-le uluse naŵucine. —Yoane 1:1 na 14

Lomba fyonse'fi fyaisa-kwika-la, ati fikapelelwe pamo nemasiwi

walawile waSikulu muwakusimika, ati: Woneni! Umusice uswetele akaŵa nepafu, nekufyalomwana umwalalume; Peňka wakamwili-ke'sina lyakwe niŵaImanweli, il-yakwaluka ati niŵaLesa aŵekele nafwêwo.

—Matayo 1:22, 23

Neŵo naŵaTata tuli wamo.

—Yoane 10:30

WaYesu nekumwasuka ati: Filipo, neli naikala nenu impindi itali pano, peňka taunjisi newo? Uyo uwambwene newo, kale aŵabwene naŵaTata; mbasyani ulukunjipisisya ati—Mutulanjisye waWisi-nwe? Tolukucetekela ati—Neŵo ndi muli waTata, naŵo waTata wali muli newo? —Yoane 14:9, 10a

BAYESU UMWANA WABALESA

3

Awantu wonse ukasuminina ati waYesu Mwana waWaLesa, waLe-sa waliikele muli ye, naye uyo alii-kele muli waLesa. —1 Yoane 4:15

Nayo iŋkalamba yalimwasucile ati: Umupasi Uswetelele ukesa pali wewo, nemakosa aWaŵo A-wacilile akakusesemucila; kawili, pakuti pali fyefyo, uyo ukafyalwa akelikwa ati Uswetelele, Mwana waWa-Lesa. —Luku 1:35

Pakuti twafyalilwa umwana, twapelwa kawili umwana umwalume; lomba newufumu ūukalukuli pacifusi cakwe, nesina lyakwe nalyo likelikwa ati: NiKa-mpeŋga wakukaŋkamana, niLesa

wamakosa, niWisifwe wamuyaya-ya, niMfumu yaŵutende.

—Yisaya 9:6

Lomba, ili acilaŵila, ikumbi ilituŵile lyaliwasesemucile: lomba nesiwi ilyafumine mwikumbi ati: Uyu Mwana wanji untemenwe, muli ye emu ndukusangalala; mu-lukumumfwa. —Matayo 17:5

WaYesu nekumwasuka ati: Uli-mubwene (unwana waBlesa), ka-wili eye ulukwambala nakwe.

—Yoane 9:37

Pakuti muli (BaKlistu Yesu) wo emo mwikala funwefunwe wonse uwawulesa mumuwili.

—AŵaKolosai 2:9

BAYESU BALUKUTUBULA IFYO IFI BALI

Naye umwanakasi alilawile kuli wo ati: Ndiisi ati waMasaya wake-sa, awo wopele awelicilwe ati ni-waKlistu; peŋka pakwisa wo, wa-katufisulwila ifintu fyonse. Wa-Yesu walilawile kuli ye ati: Enine-wo, nendukulaŵila kuli wewo.

—Yoane 4:25, 26

Naŵo waYesu nekuŵaasuka ati: Newo eneSiŋkwa waMweo. A-wantu wonse ulukwisa kuli newo, taakomfwa-po insala neli limo; fyopele'fyo ulukucetekela kuli newo taakomfwa-po neli cilaka conse insiku syonse. —Yoane 6:35

Ili nciikele mucalo capansi, ni-neKutuŵa ukwamucalo.

—Yoane 9:5

Naŵo walilawile kuli wo ati: Mweŵo mulitulile pansi; newo nditulile kwiulu; mweŵo muli wa-mucalo cino; newo nsili wamucalo cino. . . . WaYesu nekulawila kuli wo ati: Cine cine, ndukumuŵuleni ati, ili taangawa-po Ablaamu, lomba newo epo NDI.

—Yoane 8:23 na 58

WaYesu walilawile kuli ye ati: Newo eneKuŵuka, eneMweo; uyo ulukupema-mo muli newo, naŋga-wa ati akafwe, akalukuli nemweo.

—Yoane 11:25

Mulangeŵa ati nimweŵaSambi-si, pambi ati niŵaSikulu; ifyo mu-lukulaŵila bwino, pakuti ifyo efi ndi.

—Yoane 13:13

Peŋka waliawulile amawumba awantu ati ikaleni pansi pacani; naŵo waliwulile wasinkwa aŵo wasanu nesawi ilyo liwili, nekulakamina mwiulu, nekucindika; lomba nekufikumala, naŵasiŋkwa nekuwapela awasambile, naŵo awasambile nekwawila amawumba ayo. Lomba wonse walilile nekwickuta. Peŋka'po walitolele ifyamacile-ko ifyasyele-po ututundu ikumi natuwili. —Matayo 14:19-20

Simoni naye aliwaasucile ati: MweŵaSikulu twalukupyunga u-wusiku wonse, tatwaikesye-po nelikantu: nangawa nifyefyo, pakuti pesiwi lyenu, nakuteyo'to-

mbe. Peŋka ili wacitile' fyo, walikesye amasawi aenji makosa, netombe twaŵo twalukufwayo'-kuputaka.

—Luku 5:5, 6

Lomba awantu wawili impofu syalii-kele mumbali yansila. Ili syaumfwile ati waYesu walukupita, syaliwilicisyé ati: MweŵaSikulu, mutucitile'ŋkumbu, mweŵana wakwe Dafidi? . . . (Yesu ati:) Mulukufwaya ati ncite'ndo kuli mweŵo? Nasyo syalilawile kuli wo ati: MweŵaSikulu, ati amenso ešu asi-wulwe. Naŵo waYesu waliwele neŋkumbu, nekusitintila pamenso: lomba impindi iyo yopele, syalipokele ukulawa kwasiko, nekuŵalonda.

—Matayo 20:30 na 32b-34

6 BAYESU KLISTU BALENGESI KABILI NIBA SIKULU

Pakuti muli wo emo fyalenge-lwe ifintu fyonse, nefyamumaulu, nefyapacalo, nefintu ifiwoneka, nefintu ifitafiwonwa, kani mate-we awufumu, kani niwuwisikulu, kani wufumu, kani wukulu; ifintu fyonse fyalilengelwe muli wo na-pakuti pali wo. —AwaKolosai 1:16

Ifintu fyonse fyalilengelwe kuli-lyo; kawili apakuwula lyo, tapale-ngelwe ifilengelwe neli cimo.

—Yoane 1:3

WaLesa . . . popele apapele insiku isi walilawile kuli fwewo muWana wawo, awo waikalicile nimpyani yafintu fyonse, kuli wo

kawili eko wacitile impindi sya-muyayaya. —AwaEbeya 1:2

Pakuti pali fyefyo, icikoto ica-walsilaeli conse ciisiwe icine ati waLesa waliwekalicile awo-wa Yesu, awa mwatalicile, niwaSikulu nakawili niwaKlistu.

—Ifyacitilwe 2:36

Pakuti pali fifi waKlistu walifwile, nekwikala liwili nemweo, ati wawe niwaSikulu wawfwile ne-walawi. —AwaLoma 14:9

WaLesa walitekenye pakulaya-na, muli wo emo mwaitilwe mu-kwambala kwaWana wawo, wa-Yesu Klistu, waSikulu wesu.

—1 AwaKolinto 1:9

BAYESU KLISTU EBASOLOLWESI BAFINTU FYONSE 7

Sombi weŵo, mbanindo umwe-welo' mukwanu? . . . Pakuti fwense tukemakana peteŵe lyâwaLe-sa ilyakusololola. —AŵaLoma 14:10

Nawo ūaWisi taŵasololola imilandu yaŵantu, neli nipamuntu umo, sombi ūo ūalimupele Umwana waŵo ukusololola konse.

—Yoane 5:22

Ndukukulapisya, pamenso aŵa-Lesa napamenso aŵaKlistu Yesu, aŵakasololola newâlawî newâwfibile, nakukuŵoneka kwâwo naku-wufumu bwâwo. —2 Timote 4:1

Sombi pakwiso'Mwana waMu-ntunsi newûleme bwakwe, pamo neŋkalamba syonse, lomba akeka-

la peteŵe lyâwuleme bwakwe. Pe-ŋka pamenso akwe pakawungana imisyôwo yaŵantu yonse; lomba akaŵalekanya koti nifyopele'fyo ifi asilekanya umwembesi imbele nembusi. —Matayo 25:31, 32

Ifintu ifyo fikâwa pakasuŵa a-ko ako ūaLesa ūakasololola kuli ūaYesu Klistu ifyakumfiso ifya-ŵantu, koti nifyopele'fyo ifi nsimika muCeŵo Iciweme.

—AŵaLoma 2:16

Popele ūalitufundile ati tutulisyé kuŵantu, nekusimika ati aŵa eŵâwo aŵasalulwilwe kuli ūaLe-sa ukwikala ūakusololwela-mo a-ŵalawî newâwfibile.

—Ifyacitilwe 10:42

8 UKULUBUKA KUPITILA LUKOSO MULI BAKLISTU

Newo eneMulyango: uyo ukenjila-po pali newo akapuluka; naye a-kalukwinjila, nekulukufuma, nekulukusange'cemelelo.

—Yoane 10:9

Kumfwa waYesu walawila kuli ye ati: Newo eneNsila, eneWucine, eneMweo; papo'muntu uwakwisa kuli waTata, apakuwula newo.

—Yoane 14:6

Pakuti pali fyefyo epo nalawilia kuli mwewo ati—Mukafwila-mo mukuwifya kwenu; pakuti kani tamulkucetekela ati NDI, icine mukafwila-mo mukuwifya kwenu.

—Yoane 8:24

Popele pakuwaminina waliwele wakuwalengela ukupuluka ukwa-

muyayaya wonse awawomfwisya.

—Awaebeya 5:9

Sombi, pakuti paluse Iwawo, wo nekulungama pakuti pakuluwuko'ko ukuli muli waKlistu Yesu.

—Awaloma 3:24

Pakuti pali fyefyo kawili, walisi ukuwapulusye'cinenene awo awapalamina kuli waLesa muli wo, pakuti walekala nemweo insiku syonse mukuwalawilila.

—Awaebeya 7:25

Muwantu wambi wonse neli umo tamuli-po ukupuluka; pakuti kawili pansi pano tapali-po isina limbi iliilicilwe kuwantu ilyelelwe fwewo ukupulucila-mo.

—Ifyacitilwe 4:12

UKULUBUKA KUPITILA LUKOSO MULI BAKLISTU 9

Sombi mwēo muli wāwō muli wāKlistu Yesu, aŵawele kuli fwēo mano afumine kuli wāLesa, kulungama, kuswetelela, kuluŵuka.

—1 AŵaKolinto 1:30

Aŵaliposele pakuti pali fwē̄o, ati wakatuluŵule fwē̄o kukusendama konse, nekuliswesesyā aŵantu aŵakwikala ūuwoni bwaŵo, aŵakukonSYO'kucite'fiweme.

—Tito 2:14

Nekulukuŵatota wāWisifwe, aŵatuwamisyē mukwaŵana naŵo uŵupyani bwaŵalungeme aŵali mukutuŵa; aŵatupulwisyē kumakosa amfinsi, nekutwalwila kuŵu-

fumu bwaŵana wāwutemwe bwaŵo. Muli wo tuli nekuluŵuka kwsu pakuti pamilopa yawo, ekufitulucilwa kwakuŵifya kwesu.

—AŵaKolosai 1:12-14

Pakuti Umwana waMuntunsi waliisile mukufwaya-fwaya neku-fipulusya ifyaluŵile. —Luku 19:10

Naŵo waliimbile ulwimbo lwaŵukumo, ati: Mwēo mulielelwe ukupoke'buku nekwifununa patwisiŵilo twalilyo; pakuti mwaliipailwe, nekuŵolila wāLesa kumilopa yenu aŵantu aŵawena ŷonse, aŵamilaka yonse, aŵamikoka yonse, aŵamisyōwo yonse.

—Ukufisulula 5:9

10 UKULAAMWINA KWAMULOPA YABAKLISTU

Tanje cine lomba, ili tulunjici-lwe wukumo kumilopa yawo, tukapuluka kuwukali bwaâLesá pakuti pali'wo. —AâLoma 5:9

Muli wo tuli nekuluwuka pakuti pamilopa yawo, ukufitulucilwa kwafyakuwifya, koti wuwile bwaluse Iwaâwo. —AâEfesa 1:7

Pakuti iyi milopa yanji, iyakulyana kwaâukumo, iyakupokomokela awenji, kukulekelela kwafyakuwifya. —Matayo 26:28

Pakuti muliisi ati tamwalubwilwe kukwikala kwenu ukwalukoso ukwapokelwe kuli âawisinwe, kufintu ifiwola, kwisilifa neli nikule nikwigolide, teko; sombi mwalilu-

bwilwe kumilopa iyamakweâwo apatali, koti yamwana wambelele uwakuâule' cisemba neli kuwipa konse, eyaâKlistu.

—1 Petilo 1:18, 19

Sombi kani tulukwenda mukutuâwa, koti nifyopele'fyo ifi wali mukutuâwa wo, tulaambala bwino fwense, kawili imilopa yaâYesu Klistu umwana waâwo ilatuswesya kukuwifya konse. —1 Yohane 1:7

Tanje cine imilopa yaâKlistu, âwaliposele âwakuâulo'mulandu kuli âLesá muMupasi uwamuya-yaya, ikatufya âacimanga wenu, ukuleke'milimo ifwile, nekulukupyunjila âLesá âMweo!

—AâEbeya 9:14

UKUPULUKA PAKUCETEKELA MULI BA KLISTU 11

Pakuti nikuluse mwapulucile pakuti pakucetekela; kawili uko takufumine kuli mweŵo mweŵene, koku; nimpese iyafumine kuli ûaLesa; takuli kwamilimo, wêngesa kulitota âwantu wonse neli umo.

—AwaEfesa 2:8, 9

Lomba, pakuti tulilunjicilwe kucketekela, ngatwikale newutende naâaLesa pakuti pali ûaSiku-lu wesu Yesu Klistu.

—AwaLoma 5:1

Sombi utu tulilembelwe ati mucetekele ati ûaYesu niâaKlistu, Awanâa ûaLesa; nakawili ati pakucetekela mukawê nemweo mwisina lyawô.

—Yoane 20:31

Naôo ati: Ulukupema-mo muli ûaSikulu Yesu, eli ukapuluka, weŵo newamuçanda yôwe.

—Ifyacitilwe 16:31

Pakuti ifintu fyonse icifyelwe kuli ûaLesa cilakomeke'calo capansi; kawili ukucilo'wukali / ukwakomekele icalo capansi niku-ku, ukucetekela kwesu.

—1 Yoane 5:4

Pakuti pali fyefyo waliwepwisyé ati: Mbefyo, tucite syani ati tulukucite'milimo yaâaLesa? Wa-Yesu waliwaaasucile ati: Imilimo yaâaLesa niyyi, ati mucetekele muli woyo uyu âatumine.

—Yoane 6:28, 29

INKUMBU SYABALESA

Pakuti koti nifyefyo ifi iulu lili peulu pacalo, fyopele'fyo iŋkumbu syawo isyakuwalukuwatina sikulu. Sombi iŋkumbu syawaYawe syalitaticile akale lukoso, kawili sikalukuli insiku pee pali wawo awalukuwatina, nekulungama kwaŵo nako kukalukuli kuŵana wawana wawo.

—Amasamo 103:11, 17

Walicindeme waLesa . . . waWisifwe waŋkumbu, waLesa waku-sangalasya konse.

—2 AwaKolinto 1:3

Mbaniŵanani niwaLesa koti ni-mweŵo, awalukufitulucila ukuse-ndama, nekupita lukoso pakupulaisyा kwawakusyala-po waŵu-

pyani bwawo? Taŵalukulaminina ukukalipa kwaŵo, pakuti waluku-temenwa muluse. —Mika 7:18

Pakuti iŋkumbu syenu sikulu isicilile napamaulu, wucine bwenu naŵo wulafika nakwiulu lukoso.

—Amasamo 108:4

Niŋkumbu syawaYawe ati tatu-lilicilwe, pakuti ifyaluse fyaŵo taficleka-po. Fyaŵukumo incelo syonse; ukucetekelwa kwenu kukulu.

—Imisowa 3:22, 23

Tekumilimo iyamukulungama, iyi twacitile fwewene, koku, sombi koti niŋkumbu syawo, walitupulwisye pakuti pakusamfyा kwa-kufyalwa liwili nekuŵusya kwa-Mupasi Uswetele. —Tito 3:5

WaYawe ati: Iseni lomba, ngtuliambawisye pamo fwewene na-wene; nangawa'ti ukuwifya kwenu kulikasicile cee, kukatuwa tuu koti candwa; nangawa'ti kuli cee koti milopa, kukawa koti masako ambelele ukutuwa. —Yisaya 1:18

Umupasi newakuupwa walukulawila ati: Iseni! Uyo uwakumfwa ngaalaŵile ati: Iseni! Uyo uli necilaka ngaese. Nawoyo naye ulukufwaya ngaapoke amenda amweo akupa lukoso. —Ukufisulula 22:17

Umfweni mwewo mwense muli necilaka, mwise kumenda; nawoyo utaakwete-ndalama; mwise, muule, mulye; icine mwise, muule imfaina nemandili apakuŵule-

ndalama, apakuŵulo' muulo.

—Yisaya 55:1

Lomba pakasuwa akakupela-ko, akasuwa akakulu akacitenje, wa-Yesu waliimakene, nekuŵilicisyatati: Kani pali umuntu uli necilaka, ngease kuli newo, anwe!

—Yoane 7:37

Sombi waYesu, ili wafibwene'fyo, walifitilwe, nekulawila kuli wo ati: Tulekeni utwanice, ati twise kuli newo, tekutukanya; pakuti Uŵufumu bwawaLesa wuli kutwakuwe'fi.

—Mako 10:14

Iseni kuli newo, mwense mwakatala kumilimo nefipinto ifilemene; eli nakumupeleni ukutsya.

—Matayo 11:28

14 TALI NIBONSE ABANTU ABALI BANA BABALESA

Aŵana wâwaLesa newana wâmusensesi wâlibwenekele muli ffi: ati awantu wonse utaacite'filungeme taali wakuli wâLesa, neli niwoyo utaatemwo'mukwaŵo.

—1 Yoane 3:10

Pakuti wonse aŵo awatanjili-lwa kuMupasi wâwaLesa, aŵo wâna wâwaLesa. Pakuti tamwapokele umupasi wâwukalume ukumbwesesyeni kukutina; sombi mwalipokele Umupasi wakupyanikwa, muli wo emo tulila ati: Aba! Tata!

—AŵaLoma 8:14, 15

Ati mukalukuli wakuŵule'milandu, wâswetele, wana wâwaLesa aŵakuŵule'fyewo mukati mucite-

ntekwa icisendeme icikoŋkomeŋe, muli co emo muŵoneka koti fya-kutuwâ mucalo capansi.

—AŵaFilipo 2:15

Pakuti pali fyefyo, wâLesa ati: Fumeni-mo muli ūo, mulukuleke-ne naŵo; tekukuma-ko kucintu ici-wipile neli cimo, eli ŋkamupokeleleni, nekulukuli nineŵa Wisinwe, namweŵo mukalukuli muli wana wângi awalalume newanakasi. Ifyo efi walawile wâSikulu awamakosa onse. —2 AŵaKolinto 6:17, 18

Sombi aŵo wonse aŵawapokelele, aŵo waliwapele amakosa aku-wa wana wâwaLesa; ekuli wâŵo a-walukupema-mo mwisina lyâŵo.

—Yoane 1:12

IFI BALESA BALABILE PAFYAKUNWA IFIBILILE 15

Lomba ifyakucita ifyakumune-fu filibwenekele, nififi: uŵucende, newucencemesi, nefiŵipile, neku-kumbwo'kuŵipile, nekupupe'fi-ŵumbwaŵumbwa, newufwiti, ne-kufitilwa, neluŵo, nekulitota, ne-kukalipa, nefyakwaluka, nekuto-sya, nekulekane' mipaka, nefika-ni, nekwipaya'wantu, nekupe-ndwa, newupupa, nefyakuŵe'fyo. Ifyafyefyo ndukumuŵuleni limo, koti nifyopele'fyo ifi namuŵulile-ni nekale, ati: Aŵo aŵalukucite'fi-ntu ifyakuŵe'fyo tesi ūkapyane Uŵufumu bwawaLesa.

—AŵaGalatya 5:19-21

Ngatulukwenda nekutekanya koti nipakasuŵa; tekulukwenda

muli ūpumpunta namukepend-wa, neli nimuŵucencemesi namu-fyaŵunama, neli nimuluŵo namu-ŵukwa, koku. Sombi ŋgamufwale ūSikulu Yesu Klistu; tekulaŋgu-lucila limo umunefu, ukulukucita koti kukumbwa kwauko.

—AŵaLoma 13:13, 14

Isyamo kuli wawo aŵawuka ulucelocelo mukulonda ifyakunwa ifiŵilile, nekulukunwa ukufika na-kuŵusiku, ili silukuŵapenda imfa-inā.

—Yisaya 5:11

Tekulola imfaina ili ikasicile, ili ibwenesya umusango waiko mu-ŋkomeci, ili iminwa ukutesimine; pakupela-ko ilasuma koti ninsoka.

—Ifisimpi 23:31, 32a

Nawo kawamwewa ati: Ulukutemwa waSikulu Lesa wowe, nemutima wowe wonse, nemupasi wowe wonse, nemano owe onse! Ilyo efunde lyakucila uwukulu, ilyakutanga.

—Matayo 22:37, 38

MwewaSambisi awaweme, nkacite'ndo ati nkapyane Umweo wamuyayaya? Nawo waYesu walilawile kuli ye ati: Mbanindo ulukunjilika newo ati uweme? Tapali-po umuntu uweme, sombi wamo wenka, ewaLesa. Uliisi amafunde ati: Tekwipayo'muntu, Tekucito'wucende, Tekwiwa, Tekusimika ifyawufi, Tekutumpaika, Ucindike wawiso nawanoko. Naye nekuwaasuka ati: MwewaSambisi,

ifyo fyonse nalukufilama ukufuma kumpindi yawusañkwa bwanji. Lomba waYesu, pakumunto-nomeka, walimutemenwe, nekulawila kuli ye ati: Sombi icintu cimo eci tokwete-po; uye, ufiule fyonse'fyo ifi uli nafyo, uwapele awapengele, eli ukawa nemawoni kwulu; penka wise, wimye umutaliko, ulukundonda. Sombi aliumfwile insoni pakuti pamsawi ayo, nekufuma ili awombomano'kwakuti; pakuti ye ali nemawoni aenji.

—Mako 10:17b-22

Pali insila iyi ewa umuntu ati ilungeme, sombi ukupela kwaiko ninsila syalufu.

—Ifisimpi 16:25

TEKUTUMPAIKWA

17

Tekutumpaikwa; walesa tawapufiwa; pakuti ifi awyala umuntu, fyopele'fyo kawili akalongela.

—AwaGalatya 6:7

Mwetwana twanji, wemutumpaikeni awantu wonse neli umo. Uyo ucite'filungeme eulungeme, kоти nifyopele'fyo ifi walungeme wo. Uyo ucite'fiwipile ewakumusensi; pakuti umusensesi alawifya napakutanga ponse.

—1 Yoane 3: 7, 8a

Kani tamwisi ati awasendeme tawakapyana Uwufumu bwaLesa? Tekutumpaikwa: neli wace-ncemesi, neli wakupupe'fiwumb-wawumbwa, neli waucende, neli wakuliwifya, neli walalume awa-

kuwifyansyanya newalalme awa-wyawo, neli niwasilumfundu, neli wakulukuli nelunkumbwa, neli wakupendwa, neli wakutongala, neli wakukakatisya ukwakwiwa, wonse awo tawakapyano'Wufumu bwaLesa.

—1 AwaKolinto 6:9, 10

Awantu wonse neli umo emutumpaikeni nemasiwi alukoso: pakuti kufintu ifyo kulafuma ukukalipa kwawaLesa ukwapawana wakupulaisya. —AwaEfesa 5:6

Pakuti kani umuntu, uli walukoso, alukulilaŋgulucila ati ndi mukulu, uyo alukulitumpaika.

—AwaGalatya 6:3

UKUBIFYA KULALETA IMFWA

Pakuti pali fyefyo, fili koti nififi ati: pakuti pamuntu umo, ukuŵifya kwaliinjile mucalo capansi, nemfwa nayo pakuti pakuŵifya; popele apo nemfwa yalikumene kuwantu wonse, pakuti wonse waliŵifisye.

—AŵaLoma 5:12

Popele apo ukukumbwa, pakwimita, kulafyalo'kuŵifya: nekuŵifya nako, pakukula, kulafyale'mfwa.

—Jakobo 1:15

Pakuti ukulukufilaŋguluka ifyakumunefu nimfwa; sombi ukulukufilaŋguluka ifyakuMupasi mweo newutende. Pakuti ukulukufilaŋguluka ifyakumunefu wupate kuli walesa, pakuti takukomekwa kwifunde lyawalesa; kawili

takwisi ukukomekwa.

—AŵaLoma 8:6, 7

Umutima wakuŵifya eukafwa. Umwana umwalalume tekuti akapinte ukusendama kwawawisi; naŵo wawisi kawili tekuti wakapinte ukusendama kwamwana. Ukulungama kwaulgeme kulkuli pali ye; kawili ukukomifya kwambifi kukalukuli pali yo.

—Esiceli 18:20

Pakuti uyu-mukwanu walifwile, pano aŵuka; waliluwile, pano awonwa.

—Luku 15:32b

Uyo ukonsya mukulungama akafika kumweo; uyo ulondelela ifyakuŵifya akafika kumfwa yakwe umwine.

—Ifisimpi 11:19

BAKLISTU BALICILILEPO PAMFWA

19

Uwasimicilwe ati Mwana waŵa-Lesa nemakosa, koti Mupasi wa-kuswetelela, kukuŵuka kwâwfile, eŵaYesu Klistu ūSikulu ūesu.
—AŵaLoma 1:4

Lomba, pakulaŵile'fyo, waliŵi-licisye nesiwi'likulu ati: Lasalo, fumamo! Newafwile alifumine, umwakacilwe kumolu'nakumawo-ko nensalu isyapamfwa; napame-nso palikacilwe-po necitambala. WaYesu walilawile kuli ūo ati: Mukakululen, alukuya!

—Yoane 11:43, 44

Naŵo nekupalamina, nekutintila-po pamuseŵa; peňka aŵo aŵapintile nekwimakana. Naŵo ūSikulu ati: Wemusaňkwa ndu-

kukuŵula ati: Ŵuka! Peňka uyo uwafwile alianducile, nekutatiko'-kulawila.
—Luku 7:14, 15a

Pakuti pali fifi ūTata ūluku-ntemwa newo: pakuti ndukuupo-so' mweo wanji, ati ɳkaupoke liwili. Tapali-po umuntu uwakuu-pokolola kuli newo; sombi nine-mwine ndukuuposa. Ndi nemako-sa akuuleka; kawili ndi nemakosa akuupoka liwili. Ifunde'lyo nalili-pokele kuli ūTata.

—Yoane 10:17, 18

EnewaMweo; kawili nalifwile, popele ūona! ndi nemweo uwamu-yayaya. Ameni. Kawili ndi nemfu-ŋgulo syamfwa nesyakuSyeoli.

—Ukufisulula 1:18

Tekwikala naŵalesa âambi pa-menso anji.

Tekulicitila ifiŵumbwawûmbwa, ifyakupalana nefyakwiulu, neli fyapacalo capansi, neli fymumenda amunsi mucalo; tekuti winamisye kuli fyo neli kufipyunjila, tau . . . .

Tekulape'sina lyâwaYawe Lesa woŵe ukwakuŵepa; pakuti âwaYawe tesi âwamweŵe ati wakuŵulo'mulandu uyo uwakulape'sina lyâwo ukwakuŵepa.

Languluka akasuŵa kasabata, mukukatonda, koti nifyefyo ifi âwakufundile âwaYawe Lesa woŵe. Ukalukupyunga nekucite'milimo yoŵe yonse ukukumana insiku si-

sanu nakamo . . . .

Utote âwawiso naŵanoko, koti nifyefyo ifi âwaYawe Lesa woŵe âwakufundile . . . .

Tekwipayo'muntu, koku.

Neli kucito'ŵucende, tau.

Neli kwiŵa, koku.

Neli kumuŵepelo'muŵyoŵe, yo.

Neli kucito'luŋkumbwa umukasi wamuŵyoŵe; neli kufwaisya iŋanda yamuŵyoŵe, neli liŵala lyakwe, neli âwantu âwakwe âwalamme newanakasi, neli ninombe yakwe, neli nimboŋgolo yakwe, neli cintu cimbi icili camuŵyoŵe.

—Ndutelonomi 5:7-21

TEKUTI UFISAME KULIBALESA

21

Pakuti amenso aŵo ali pansila syamuntu, naŵo walaŵona i-nyendo syakwe syonse. Tapali imfinsi, neli cinto camfwa, umo waŋafisamina-mo aŵacito'kusenda-ma.

—Jobo 34:21, 22

Kani umuntu angafisamina mu-ntu mwamfiso, nanewo nekuŵulo' kumuŵona? efilukulaŵila wa-Yawe. Kansi nsilikumene paa iulu necalo capansi? efilukulaŵila wa-Yawe.

—Jelemiya 23:24

Kani ŋkemine mwiulu, mopele umo muli mwewo; kani ŋkaansike uŵulo bwanji muSyeoli, woneni umo emo muli mwewo. Lomba nemfinsi yonse taimufisileni, sombi

uwusiku wulatuŵa koti kasuŵa: Imfinsi nekutuŵa fyонse fimo ku-li mweŵo. —Amasamo 139:8 na 12

Amenso aŵaYawe ali ponse po-nse, ili aceta aŵakuŵifya newaku-wamya.

—Ifisimpi 15:3

Kawili tapali-po icintu icileng-lwe icitacibwenekele pamenso aŵo; sombi ifintu fyонse fili apawetele lukoso, filifisulucile pamenso aŵawo aŵo tuli naŵo nemulandu.

—AŵaEbeya 4:13

Pakuti tapali-po icintu icifisilwe icitacikafisuluka, neli camfiso ici tacikomfwanika nekuŵoneka apawetele.

—Luku 8:17

UMULANDU WAMUYAYAYA UWABANTU ABAKUPUFYA BALESÁ

Umwana waMuntunsi akatuma iŋkalamba syakwe; isyo sikawunganya ukufifumya muŴufumu bwakwe ifintu syonse ifyakulitutula-ko, neŵantu ḫonse aŵakucito'kusendeme; nekuŵaposa muca-ka camulilo. —Matayo 13:41, 42a

Imbifi sikabwelela kuSyeoli, I-cine imikoka yaŵantu ḫonse aŵaluŵa-ko ūLesa. —Amasamo 9:17

Aŵo ūkafuta umalandu wawo ekonalwa kwamuyayaya, ukuŵatamfyा pamenso aŵaSikulu nakuŵuleme bwamakosa aŵo.

—2 AŵaTesalonike 1:9

Sombi amaulu ali-po ūkumo necalo capansi filiŵicilwe pakuti

pamulilo kwisiwi lyopele, nekulamwa ukufika nakukasuŵa akakusololola, nakukuŵonala aŵantu aŵapufya ūLesa. —2 Petilo 3:7

Popele kani ukuŵoko kowé kani lukasa lowe iulakututwisya, ulupinike-ko, ulupose; ukukwelelwa weŵo ati ukenjile mumweo nekuňkuta neli ūlema, ukucila napakulukuli nemawoko aŵili neli molu aŵili nekuposwa mumulilo wamuyayaya. —Matayo 18:8

Lomba aŵo ūkafuma, nekuya kwipensyo lyamalandu uwamuyayaya; sombi aŵalungeme ūkaya kumweo uwamuyayaya.

—Matayo 25:46

Pakuti waliansicile akasuwa a-ko wakasololola-mo newamucalo ukulungeme kumuntu uyo uyu wasalulwile; ifyo walilaile kuwan-tu wonse, ili wamuwusisye pa-wa-fwile.

—Ifyacitilwe 17:31

WaSikulu waliisi ukuwapulu-sya mufyakwesya awatemwa wa-Lesa, nekuwalama nemilandu a-wasendeme ili takaŋafika akasu-wa akakusololola.

—2 Petilo 2:9

Muli fifi emu wuwaminine na-fwewo uwutemwe, ati tukawé nemitima yalupata pakasuwa aka-kusololola; pakuti koti nifyefyo ifi-wali wo, nafwewo fyopele'fyo efi-tuli mucalo ici.

—I Yoane 4:17

Popele koti nifyopele'fyo ifyan-sicilwe ati awantu walukufwa limo, lomba epakusololola.

—AwaEbeya 9:27

Popele imilandu yawafwile yali-sololwelwe kufintu ifyo ifyale-mbelwe mumabuku, koti milimo yawo.

—Ukufisulula 20:12b

Pakuti ukwelelwa ati fwewo fwense tukawoneke pamenso aci-lye cawaKlistu; ati fwense tuka-poke ifintu ifyacitilwe mumuwili, . . . kani fiweme kani fiwigile.

—2 AwaKolinto 5:10

Fyopele'fyo fwewo fwense tu-kalukulituwila kuli waLesa.

—AwaLoma 14:12

ULUSE LWABALESA

Sombi impese yaluse taipalene nekupulaisyo'ko. Pakuti, kani pakupulaisya kwamuntu umo aŵenji ŵalifwile, tanje cine uluse lwaŵalesa, nempese iyakuluse lwaŵantu ŵamo, waYesu Klistu, fyafifulile kuŵenji. —AŵaLoma 5:15

Pakuti pali fyefyo, tafili koti kufwaya kwawantu, neli nikoti kuŵutuka kwaŵo; sombi fili koti mutima wawaLesa aŵali nejku-mbu.

—AŵaLoma 9:16

Pakuti waLesa walacicila aŵaku-litota, sombi walawapelo'luse aŵamitima iyakulicefyा.

—1 Petilo 5:5b

Pakuti muliisi uluse lwaŵaSiku-lu ŵesu Yesu Klistu, ati wo aŵa-

wile ŵaliŵele ŵapengele pakuti pali mwewô, ati mwewô mukawê ŵawile kukupenga kwâwô.

—2 AŵaKolinto 8:9

Sombi apo, apafulile ukuŵifya, tanje cine uluse lwalifulile ukwakuti; ati koti nifyopele'fyo ifi kwa-komekele aŵantu mumfwa ukuŵifya, fyopele'fyo neluse ńgaluŵa-komeke kukulungama ukufici-lo'Mweo wamuyayaya muli waYe-su Klistu waSikulu ŵesu.

—AŵaLoma 5:20b, 21

Popele nemakosa akulu intanji-si syalicitile ŵumboni ubwakuŵu-ka kwawaSikulu Yesu pamfwa; neluse ulukulu lwalikélé pali wo ŵonse.

—Ifyacitilwe 4:33

Popele ñaLesa walisisulile impindi syakuñulo'kwisiwa; sombi ñukumo ñalukuñafunda awantu ñonse awaponse-ponse ati ngawa-lapile.

—Ifyacitilwe 17:30

Ndukumuñulen i ati, Koku; sombi kani tesi mukaalulu ke, mwense mukonalwa koti nifyopele'fyo!

—Luku 13:3

Alululen imitima yenu, pakuti Uñufumu bwaKwiulu bwapalamina.

—Matayo 3:2

Lapileni, muñatasiwe mwewo mwense mwisina lyawa Yesu Klistu, ukwakulekelela ifyakuñifya fyenu; eli mukapoka impese ya-Mupasi Uswetelele. Pakuti pali fyefyo, lapileni, mwalulu ke, ati i-

fyakuñifya fyenu fisimangane; fyopele'fyo sikese impindi syakkosa isyakufuma kuli ñaSikulu.

—Ifyacitilwe 2:38b; 3:19

Poseni ukusilulula kwenu konse, uko mwasilulwile-mo.

—Esiceli 18:31a

Uyo ufimba-po pakupulaisya kwakwe tekuti asyuke; sombi awantu ñonse ukufisulula nekukuleka eukapoka iñkumbu.

—Ifisimpi 28:13

Pakuti insoni isyakuli ñaLesa silalenga ukwalulule'mitima ukwakuleto'kupulusya, ukutakulapilwa-po; sombi insoni isyamuca-lo capansi silalenge' mfwa.

—2 AwaKolinto 7:10

Sombi kani imbifi yaluluke kufyakuwifya fyaiyo fyonse ifyo yacita, ilame ukufunda kwanji konse, icite'fyo ifyelelwe ifilungeme, icinenene yo ikalukwikala nemweo; tekuti ikafwe, yezi.

—Esiceli 18:21

Wona, ndiimakene pamulyango, ndukukonkonsya; kani umuntu omfwe isiwi lyanji, esule pamulyango, ḥkenjila muli ye, nekulukulya nakwe, naye nekulukulya nanewo.

—Ukufisulula 3:20

Uwakuwifya ḥgaaleke insila yakwe, nembifi nayo ḥgaileke amalangulusi aiyo; yalulucile kuli wa-Yawe, peñka wakalukuli neñkumbu pali yo; ḥgayalulucile kuli

waLesa wesu pakuti wo wakafusa ukufitulucila. —Yisaya 55:7

Pakuti mwewo kani mulawaci-te' ḥkumbu awantu awawifya kuli mwewo, waWisinwe awakwiulu nawo wakamucitileni ḥkumbu namwewo.

—Matayo 6:14

Nawo waYesu, pakuwona ukucetekela kwawo, walilawile kuli woyo uwakonaicile ati: Wemwana wanji, ifyakuwifya fyowe fyafitulucilwa.

—Mako 2:5

Wopele waLesa ewalemesye ku-kuwoko kwawo ukwalwine ati we-kale niMfumu, Wakupulusya, mu-kuwapela awalsilaeli ukwaluluka mumitima, nekufilekelela ifyakuwifya fyawo.

—Ifyacitilwe 5:31

Pakuti uluse IwâwaLesa Iwâwoneka, ukulukuâwaletela âwantu wonse ukupuluka, nekutufunda ati, pakukana ukupufya-âwaLesa nekukumbwa ukwamucalo capansi, ukwelelwa twikale âwamilangwe yamano, âwalungeme, âwakupala-âwaLesa pampindi ino iyâwukumo.

—Tito 2:11, 12

Kamulandakanya ifyakwiulu, tekufilandakanya ifintu fyapansi pacalo.

—AâwaKolosai 3:2

Tekulukwambala nemilimo ya-mfinsi itaikate'fisepo, sombi tanje cine mwisinine.

—AâwaEfesa 5:11

Tekulukutemwe'calo capansi neli fintu ifyo ifili mucalo. Kani umuntu alukutemwe'calo capansi,

uwutemwe bwâwa Wisifwe tâwuli muli ye. Pakuti ifintu fyonse ifili mucalo, ukukumbwa kwamunefu, nekukumbwa kwamenso, nekutangala kwamweo, fyonse' fyo tafili fyâwa Wisifwe, sombi fyamucalo capansi.

—1 Yoane 2:15, 16

Mwewanakasi âwâcende, tamwisi ati âuciâusa ubwakucalo capansi âwupate kuli âwaLesa? Aâwantu wonse lomba ulukufwayo'kuâwa ciâusa cawantu âwamucalo capansi, uyo eulukulialula mupate wâwaLesa.

—Jakobo 4:4

Kamusamba, muliswesye, mu fumye ukucita kwenu ukuâvipile pamenso anji, muleke ukucite'fiâvipile.

—Yisaya 1:16

UKUFYALWA UKWABUKUMO

Kawili ḥkamupeleni umutima wawukumo, nekuŵika muli mweŵo umupasi wawukumo; ḥkafumya mumunefu wenu umutima webwe, nekumupeleni umutima wamunefu.

—Esiceli 36:26

Kani muliisi ati wo ŵalilunge-me, muliisi kawili ati aŵantu ŵonse aŵacite'filungeme ŵalifyelwe kuli wo. Tuliisi ati aŵantu ŵonse, ufyelwe kuli ŵaLesa, taaŵifya; sombi aŵo aŵafyelwe kuli ŵaLesa eŵamulama, popele iyombifi taikuma-ko kuli ye.

—1 Yoane 2:29; 5:18

Pakuti pali fyefyo, kani umbi ali muli ŵaKlistu, ye cilengelwe caŵukumo; ifintu fyakale filipitilile;

ŵona, fyonse filiŵele fyawukumo.

—2 AŵaKolinto 5:17

Naŵo ŵaYesu ŵalimwasucile ati: Cine cine, ndukumuŵuleni ati aŵantu ŵonse taŵesi ukuŵona Uŵufumu bwâwaLesa, apakuŵulo'kufyalwa liwili.

—Yoane 3:3

Sombi mwalifisamfisyeko, sombi mwaliswesesiwe, sombi mwalilunjicilwe mwisina lyâwaSikulu Yesu Klistu, namuMupasi wâwaLesa wesu.

—1 AŵaKolinto 6:11b

Pakuti mwafyelwe liwili, kumbuto isiŵola teko, sombi nikumbuto isitasiŵola, mwisiwi lyâwaLesa, ilili nemweo, iliikalilila insiku syonse isyamuyayaya, eko mwafyalilwa.

—1 Petilo 1:23

UKUFWA KUKUBIFYA UKUBUSIWA MULI BAKLISTU 29

Namweŵo ñalimusinsimwineni, mwemwafwile pakuti pakupulaisya nekuŵifya kwenu, . . . nekutuwusya pamo naŵo, nekutwikalika pamo mumaulu muli ñaKlistu Yesu.

—AŵaEfesa 2:1 na 6

Aŵene ñalipintile ifyakuŵifya fyesu mumuwili waŵo pamuti; ati fwewo, pakufwa ukulukuleko'kuŵifya, tungekala nemweo ukulukupoka ukulungama. Kumikakambô yaŵo eko mwawusiwe.

— 1 Petilo 2:24

Popele lomba kani mwaliŵusise pamo naŵaKlistu, kamulukufwaisye'fintu ifyakwiulu, ukuli ñaKlistu aŵekele kulwine lwaŵa-

Lesa. Kamulandakanya ifyakwiulu, tekufilandakanya ifintu fyapansi pacalo. Pakuti mulifwile, nemweo wenu nawo ulifisilwe pamo naŵaKlistu muli ñaLesa.

—AŵaKolosai 3:1-3

Popele aŵo, aŵali ñaKlistu Yesu, ñalitalicile umunefu pamo nekufwaya nekukumbwa kwauko. Kani tulukwikala nemweo kuMupasi, kuMupasi nako ŋgatulukwenda.

—AŵaGalatya 5:24, 25

Koti nifyopele'fyo namweŵo ŋgamulukulieŵa ati tuli ñafwile kukuŵifya, sombi ñalaŵi kuli ñaLesa muli ñaKlistu Yesu.

—AŵaLoma 6:11

UMWEO WAMUYAYAYA

Pakuti uyo uwyalala ifyakumune-fu wakwe umwine, uyo kumunefu akalongela ifyakonalwa; sombi uyo uwyalala ifyakuMupasi, uyo ku-Mupasi akalongela Umweo uwamuyayaya. —AŵaGalatya 6:8

Pakuti ukulambulwa kwakuŵifya nimfwa; sombi impese yaŵa-Lesa iyakupa lukoso Mweo wamu-yayaya muli ūaKlistu Yesu ūaSikulu ūesu. —AŵaLoma 6:23

Koti nifyopele'fyo ifi asuntwile insoka mumpanga Mose, fyopele'-fyo neMwana waMuntunsi efi aŋgelelwa ukusuntulwa; ati awantu ūonse ulukupema-mo muli ye akalukwikele nemweo uwamuyayaya. —Yoane 3:14, 15

Uyo ulukupema-mo muMwana euli neMweo uwamuyayaya; sombi uyo utaasuminino'Mwana takaŵona-po Umweo; sombi uwukali bwāwaLesa ūlukwikala pali ye.

— Yoane 3:36

Nawo umweo uwamuyayaya ni-wuyu, ati ūakamwisiŵeni mweŵo emwe mwenka mweŵaLesa ūaci-ne, nawoyo uyu mwatumine, Yesu Klistu.

Yoane 17:3

Uyo ulukumfwisya amasiwi anji nekupema-mo muli ūawo aŵantumine, uyo euli nemweo uwamuyayaya, naye taakesa kusinnwa-po; sombi afuma-mo mu-mfwa, ainjila muMweo.

— Yoane 5:24b

BUMBONI BWAKUPULUKA

31

Umupasi uwine ulaucita wumboni umupasi wesu ati tuli wana waŵaLesa.

—AŵaLoma 8:16

Uyo uli neMwana euli nemweo uyo: uyo utaakwete Umwana waŵaLesa taakwete umweo uyo. Namulembeleni ifyo-fintu mwewō, mwemucetekela kwisina lyamwana waŵaLesa, ati mukesiŵe ati muli nemweo uwamuyayaya.

—1 Yoane 5:12, 13

Lomba imilimo yakulungama ikalukuli wutende, nekulambulwa kwakulungama nekulukuli kutumana nekucetekela impindi yonse pee.

—Yisaya 32:17

Uyo uli nemafunde anji, nekulukwalamā, uyo-ye eulukuntemwa newō; kawili uyo ulukuntemwa newō, akatemiwa kuli waTata; na-newō ɳkamutemwa, nekulibwenesya kuli ye.

—Yoane 14:21

Popele, pakuti muli wana, waLesa walitumine Umupasi waMwana waŵo mumitima yesu, ukulukulila ati, Aba! Tata!

—AŵaGalatya 4:6

Kuli fifi eku twisiŵa ati tulikele muli wo, naŵo nekulukwikala muli fwewō, pakuti walitupele fwewō ifyaMupasi waŵo.

—1 Yoane 4:13

UKWIKALA MULI BAKLISTU

Sombi wukumo ndukwisa kuli mweŵo; kawili ifyeŵo ifyo ndukulâwîlila mucalo capansi, ati ukusangalala kwanji kukumane muli ŷo.

—Yoane 17:13

Sombi ḥkamuŵoneni liwili, eli ikasangalala imitima yenu: nako-ko-kusangalala kwenu tapali muntu ukakufumya-mo muli mweŵo.

—Yoane 16:22b

Pakuti Uŵufumu bwâwaLesa taŵuli kulya nekunwa, sombi kuluŋgama newutende nekusemba ukwamuMupasi Uswetelele.

—AŵaLoma 14:17

Pakuti pali fyefyo mukasangalala pakutapa amenda mumikalo yakupulusya.

—Yisaya 12:3

Nalitalicilwe pamo naŵaKlistu, popele nsiikele newo nemweo wukumo, sombi niŵaKlistu ewekele nemweo muli newo; lomba ifyo ifi njikele mumunefu ndiikele nemweo mukucetekela uko ukwaku-Ŵana wâwaLesa awantemenwe nekuliposa pakuti pali newo.

—AŵaGalatya 2:20

Ifintu ifyo namuwulen iati ukusangalala kwanji kukalukwikele muli mweŵo, nako ukusangalala kwenu nekulukufula. —Yoane 15:11

Mukandanjisya insila yamweo: pamenso enu pali ukusemba ukwakukumana; mulupi lwenu ulwakulwine muli ifyakutemwesya ifyamuyayaya. —Amasamo 16:11

Sombi kani teti mukomfwisyeye
isiwi lyawâYawe, sombi mulialu-
cile ifunde lyawâYawe, eli kuka-
muŵucileni ukuŵoko kwâwâYa-
we, koti nifyefyo ifi kwâwâwucile
ŵawisinwe. —1 Samweli 12:15

Tamwisi ati, pakuliposa kumu-
ntu koti ūasya mukutumikwa ku-
li ye, muli ūasya ūwooyo kuli ye
eko mutumikwa; kani ūasya ū-
kuŵifya ukulete'mfwa, kani ū-
kutumikwa ukuleto'kulungama?

—AŵaLoma 6:16

Nekumubwesesyeni mwêwo,
mwemulukukululuka, ukutusya
pamo nafweŵo, pakufisuluka ū-
Sikulu Yesu ukufuma kwiulu pa-
mo neŋkalamba syamakosa aŵo,

mumulilo ulukwaka, ukulukuŵa-
bwesesyeye'milandu aŵo awataŵesi
ŵaLesa naŵawô naŵo awapula-
isia Icêwo Iciweme icaŵaSikulu
ŵesu Yesu Klistu. Aŵo ūakafuta
umulandu waŵo ekonalwa kwa-
muyayaya, ukuŵatamfyा pame-
nso awaSikulu nakuŵuleme bwa-
makosa aŵo.

—2 AwâTesalonike 1:7-9

Woneni, ndukuteka pamenso
enu lelo isyuko nekufingwa; paka-
ŵa lisyuko, kani mukakutike ama-
funde awâYawe Lesa wenu, aya
ndukumufundeni akasuŵa kano;
pakaŵa kufingwa, kani mukâwule
ukukutika amafunde awâYawe
Lesa wenu. —Ndutelonomi 11:26-28a

UKUFISULULA BAKLISTU CIWEME

Nakawili ati imini syonse sika-suminine ati waYesu Klistu niwa-Sikulu, ukuwaletelo'wuleme wa-Lesa waWisiwo. —AwaFilipoi 2:11

Peŋka awantu wonse ukansumi-na pamenso awantu, uyo-ye nane-wo nkamusmina pamenso awa-Tata awaKwiulu. Sombi awantu wonse ukaŋkana pamenso awantu, uyo nanewo nkamukana pa-menso awaTata awaKwiulu.

—Matayo 10:32, 33

Pakuti kani wakufisulula kukanwa kowé ati waYesu niwaSikulu, nekulukucetekela mumutima wo-we ati waLesa waliwaŵusise pakati kaŵafwile, wakupuluka; pa-

kuti mumutima awantu walacete-kela ukwakuleta ukuluŋgama; na-kukanwa nako walafisulula ukwa-kuleta ukupuluka.

—AwaLoma 10:9, 10

Awantu wonse ukano'Mwana waŵo, eutaakwete waWisifwe: Uyo usuminino'Mwana waŵo euli naŵa Wisifwe kawili.

—1 Yoane 2:23

Pakuti awantu wonse ukawa ne-nsoni pakuti pali newo nemasiwi anji, pakuti pali woyo neMwana waMuntunsi naye akaŵa nensori, pakwisa muŵuleme bwakwe namuli woŵo ubwawaWisi, naŵoŵo ubwan̄kalamba isiswetelele.

—Luku 9:26

SATANA KAPONDO KESU

35

Muleke ukupendwa, mulukupe-mbelele; pakuti akapondo kenu, umusensesi, koti niŋkalamu iilu-kuŵuluma, kalapitana ili kafwaya aŵakulya.

—1 Petilo 5:8

Ukwisa kwawoyo kuli koti kuci-ta kwakwe Satana nemakosa onse-netwisiŵilo nefyawufi ifyakuka-ňkamana.

—2 AŵaTesalonike 2:9

Mukuŵasiŵula mumenso, ati ūwakaalucile kukutuŵa ukufuma kumfinsi, nakuli ūaLesa ukufuma kuŵukulu bwakwe Satana, ati ūa-kapoke ukulekele'fyakuŵifya newupyani pakati pali ūawo aŵa-swesiwe pakuti pakupema-mo mu-li newo.

—Ifyacitilwe 26:18

Peŋka'po ūaYesu walitwitwe kuMupasi mumpanga mukwesi-wa kumusensesi. Peŋka ūaYesu walilawile kuli ye ati: Fuma-po Sa-tana! pakuti fililembelwe ati: Ulu-kucindika ūaSikulu Lesa woŵe, kaŵili ulukuŵapyunjila ūo ūe-ŋka! Peŋka'po umusensesi aliŵa-lekele; lomba neŋkalamba syaliisi-le nekuŵataŵataŵila.

—Matayo 4:1 na 10, 11

Popele ifyakupela-ko, mwewâ-kwasu, kamulukukosa muli ūaSi-kulu namuŵukulu bwamakosa aŵo. Kamufwala ifyakulifuna-ko fyonse ifyaŵaLesa, ati mukesiwé ukucicila ifyongola fyamusensesi.

—AŵaEfesa 6:10, 11

UKUCILAPO PALI SATANA

Popele pakuti aŵana waliaŵani-cile kumunefu nakumilopa, naŵo kaŵili waliaŵanicile naŵo ifyo fyopele; ati pakufwa wakamwalu-le walukoso uyo uwali newukulu bwamfwa, emusensesi.

—AŵaEbeya 2:14

Uyo ucite'fiŵipile ewakumuse-nesi; pakuti umusensesi alawifya napakutanga ponse. Pakuti pali fifi epwabwenekele Umwana wa-waLesa, ati ŋgaakonale ukucita kwamusensesi.   —1 Yoane 3:8

Mbaninani ukatulekanya newu-temwe bwaŵaKlistu? Kani kuku-luluka, kani ninsoni, kani ku-pe-ŋga, kani ninsala, kani wusakula, kani censwa, kani nimpoko? Ko-

ku; sombi mufintu ifyo fyonse tulisyucile ukwakucila-po lukoso, pakuti pali wâwo aŵatutemenwe.

—AŵaLoma 8:35 na 37

Kamukomekwa lomba kuli wa-Lesa; sombi mucicile umusensesi eli akamufyukeni. Palamineni kuli waLesa, eli akapalamina kuli mwêwo.

—Jakobo 4:7, 8a

Elyo akafisuluka uyo upula'mafunde, uŵakepaya waSikulu Yesu kumupuya uwamukanwa kawo, nekumwalula walukoso kukuŵoneka kwakwisa kwawo. Ukwisa kwawoyo kuli koti kucita kwakwe Satana nemakosa onse netwisiŵilo nefyaŵufi ifyakukankamana.

—AŵaTesalonike 2:8, 9

Naŋkalaŵila nemini syawantu-nsi nesyangkalamba syawaLesa, kani nsikwete-ŵutemwe, ndiŵele luŵemba ululila, cela iciŵalisya ŋgele ŋgele. —1 AŵaKolinto 13:1

Sombi ifisepo ifyakuMupasi ūtemwe, nekusangalala, neŵute-nde, neŋkumbu, neluse, nekuwa-ma, nekucetekelwa, nekulicefy, nekuliteka. —AŵaGalatya 5:22, 23a

Peŋka ŵalimwipwisye liwili ati: Simoni wemwana wakwe Jona, kani ulintemwesye? Naye neku-ŵaasuka ati: Inya mwewaSikulu, mulisi ati ndimutemenweni. Ka-ŵalaŵila kuli ye ati: Embela imbe-lele syanji.

—Yoane 21:16

Kani mulintemenwe, mwakulu-kwalama amafunde anji.

—Yoane 14:15

Kani umuntu alawile ati: Ndu-kuŵatemwa ŵaLesa; sombi neku-fitilwo'mukwaŵo, uyo-muntu wa-kuŵepa; pakuti uyo utaatemwo'-mukwaŵo uyu abwene, tesi uku-ŵatemwa ŵaLesa aŵo aŵa taa-bwene.

—I Yoane 4:20

Pakuti pali kuku aŵantu wonse ŵakesiŵa ati muli ŵasambile ŵa-nji, kani mukalukwikele nekute-mwansyanya.

—Yoane 13:35

Tuliisi ati tulifumine mumfwa, tuliinjile mumweo, pakuti tulate-mwa' ŵakwasu. Uyo utaatemwa-po aliikele mumfwa. —1 Yoane 3:14

UKUBUSIWA KWABA YESU KLISTU

Lomba ûYesu, ili ûawucile lu-
celocelo pakasuûa akakutatiko'-
mulungu, ûalitanjile ukulibwene-
sya kuli Maliya uwakuMagadala,
uyo ûatamfisy-e-mo ifiûanda fisa-
nu nafiûili.

—Mako 16:9

Lomba pakupite'nsiku sisanu
nasitatu âwasambile ûawo ûali
muñanda liûili, naTomasi ûali na-
kwe. **Lomba**, ili kwaiselwe-ko ku-
milyango, ûYesu ûaliisile nekwi-
makana pakati pali ô, nekulâwi-
la ati: Uûutende bwikale nenu.
Peñka ûalilawile kuli Tomasi ati:
Tambiko'munwe woûe kuno,
uûone mumapi anji; nekuûoko
kôwe nako utambike kuno, winji-
sy-e muntiûi yanji; wikanaika, so-

mbi ucetekele. **Lomba** Tomasi ali-
ûasucile ati: MweûaSikulu ûan-
ji, mweûaLesa ûanji.

—Yoane 20:26-28

Nafweûo tuli nimboni syafintu
fyonse ifi ûacitile mucalo cawaJu-
da namuJelusalemi; awo aûa wai-
peye kawili, ili ûatalicile pamu-
ti. Awo ûaLesa eûaûaûusise pa-
nsiku sitatu, nekusumina ati ûa-
ûoneke, tekuûantu ûonse, sombi
kumboni isyo isyasalulwilwe aka-
le kuli ûaLesa, ekuli fwêwo, fwê-
twalile nekunwa naôo, pakuûuka
ôo paûafwile. —Ifyacitilwe 10:39-41

Aûaposelwe pakuti pafyakupu-
laisya fyesu, nekuûusiwa muku-
tulunjika.

—AûaLoma 4:25

UKUBUSIWA MUBULEME BWA LUCETEKELO LWESU

39

Tekulukukaŋkamana pakuti pali fyefyo; pakuti ikesa impindi iyo lomba, awantu ḫonse awali mufilende ḫakomfwe'siwi lyakwe, nekufuma-mo; awo awalukucite'fiweme ḫakawuka liwili ukwa-Mweo; sombi awo awalukucite'fiwipile ḫakawuka liwili ukwakuso-lolola.

—Yoane 5:28, 29

Kani tamwisi ati fwewo fwense, fwetwawatisiwe muli ḫaKlistu Yesu, twaliwatisiwe mumfwa ya-wo? Pakuti pali fyefyo twalisici-lwe pamo na-wo pakuwatisiwa mu-mfwa; ati koti nifyopele'fyo ifi ḫawusiwe ḫaKlistu pakati kawa-

fwile, pakuti pawuleme bwawa-Wisiwo, nafwe-wo fyopele'fyo tukesiwe ukwenda mufyawukumo ifyaMweo.

—AwaLoma 6:3-4

Sombi kani ḫaKlistu wali muli mwe-wo, umuwili ulifwile pakuti pakuwifya; sombi umupasi emwe-o pakuti pakulungama. Sombi, kani Umupasi wa-awo, awawawusisye ḫaYesu pakati kawafwile, ulekala muli mwe-wo, awo, awawawusisye ḫaKlistu Yesu pakati kawafwile, ḫakasinsimuna nemiwili yenu iisi ukufwa, pakuti paMupasi wa-wo uwikala muli mwe-wo.

—AwaLoma 8:10, 11

UKUSWETA KULI BASIKULU

Ati wakatusumine fwewo, pakupuluka kuminwe yatupondo twesu, twakulukuwapyunjila apakuwulo' kutina, mukuswetelela namukulungama mumitima pamenso awo insiku syesu syonse.

—Luku 1:74, 75

Popele, pakuti tuli nemalailo ayo, mwewatemiwe, ngatuliswsye ukufifumya ifiwipile fyonse ifyakumunefu nefyakumupasi, nekulukuwaminisya ukulungama mukutonda ukwakuli waLesa.

—2 AwaKolinto 7:1

Cinenene newo ndukumuwatisyenimumenda, akesiwilo kakwalulula imitima, sombi uyo ulukwi-

sa panuma panji alincilile newo uwukulu, uyo iŋkwawilo syakwen sielelwe ukusipinta; uyo akamuwatisyen muMupasi Uswetelele namumulilo.

—Matayo 3:11

Pakuti pali fyefyo kani umuntu nekuliswesya ukufuma pali sysyo isyamipufyo, akawa ninongo iyawuleme, iswetelele ieletwe imilimo yaawawisikulu, iyansicilwe limo ukulukucite' milimo yonsei weme.

—2 Timote 2:21

Sombi koti nifyefyo ifi waswetelele Awo awamwitileni, fyopele'fyo namwewo muwe waswetelele mukwikala konse. —1 Petilo 1:15

UKUSWETA KULI BASIKULU

Pakuti pali fyefyo naŵaYesu, ati ńgaŵaswesye aŵantu kumilopa yaŵo aŵene, ŵalisomenwe personde lyacilyangwa.

—AŵaEbeya 13:12

Koti nifyopele'fyo ifi ŵatusalulwile muli ŵo, lomba tacingale-ŋwa icalo, ati tukalukwikele tuli ŵaswetelele, aŵakuŵule'milandupamenso aŵo muŵutemwe. Mu-fwale uŵuntu bwawukumo, ubwaleñgelwe mucipasyo caŵaLesa mukulungama namukuswetelela kwawucine. —AŵaEfesa 1:4; 4:24

Kukawa umuseŵo uko nensila, nayo ikelikwa ati: Ninsila-yaku-swetelela; popele aŵali nefiko tawakapita-mo neli umo. Wo aŵ-

ne ŵali naŵo. Uyo ukenda muli yo naňgawa'ti utumpile taakaluŵila-mo, koku.

—Yisaya 35:8

Kani tufisulule ukuŵifya kwe-su, ŵali ŵakucetekelwa ŵalunge-me ati ŵakafitulucile ukuŵifya kwesu, ŵatuswesye kukusendama konse.

—1 Yoane 1:9

Popele pakuti fyonse'fyo fika-suŋguluka, mbamekalilo asyani ukumwelelweni ukwikala mu-myeo iswetelele namukutemwa-ŵaLesa.

—2 Petilo 3:11

Kamulondo'ŵutende paŵantu ŵonse, nekusweto'ko uku utaa-kwete tekuti aŵone ŵaSikulu aŵantu ŵonse neli umo.

—AŵaEbeya 12:14

ABANTU ABESWILE NEMUPASI

Popele kani mweŵo, mweŵaku-
ŵifya, muliisi ukuŵapela impese
isiweme aŵana ŷenu, tanje cine
ŵaWisinwe aŵaKwiulu eŵakawâ-
pela Umupasi Uswetelele aŵo
aŵalukuŵalomba. —Luku 11:13

Pakuti ye muntu uweme uwi-
swile Umupasi Uswetelele neku-
cetekela. —Ifyacitilwe 11:24a

Popele pakwêwa ati ŷatembela,
umuŵawuŋgene mwaliteŋkanine;
popele ŷonse nekwisula Umupasi
Uswetelele, nekulukulawila Isiwi
lyawaLesa nemitima ikosele.

—Ifyacitilwe 4:31

Kawili ŋkaŵika muli mweŵo
umupasi wanji, nekulengesya ati

mulukwenda mukufunda kwanji,
eli mukalukulama ukusololola
kwanji nekulukukucita.

—Esiceli 36:27

Sombi mweŵo tamuli mumune-
fu, muli muMupasi, kani icine
Umupasi waŵaLesa ũlekala muli
mweŵo. Pakuti aŵantu ŷonse
utaakwete Umupasi waŵaKlistu
taali waŵo, yo. —AŵaLoma 8:9

Sombi mukapoka amakosa, pa-
kumuselucileni Umupasi Uswete-
lele; peŋka mukawa nimboni.

—Ifyacitilwe 1:8a

Naŵo aŵasambile ŷaliiswile
ukutemwa neMupasi Uswetelele.

—Ifyacitilwe 13:51b

WaYawe walekala apepi napali waŵo awali nemitima ikonokele kunsoni, Walawapulusya awali nemitima iyakulicefya.

—Amasamo 34:18

Pakuti iminwe yanji yalicitile ifi-fintu fyonse, . . . efilukulawila waYawe. Sombi nakulolesya kuli wuyu-muntu, eupengele uli nemitima wanson, ulukututumina isiwi lyanji.

—Yisaya 66:2

Nawo waYesu nekumwewa ati: Kani muliisi! Ifintu fyonse filiisi ukucitwa kuli woyo ucetekela.

—Mako 9:23

Mwentemenwe, mwilukukaŋkamana kukwaka ukuli pali mweŵo, ukumwisileni mukumwesyen, ko-

ti kweŵa ati icakukaŋkamana cili-ŵele pali mweŵo, koku; sombi apakwaŵana nawo ukusomenwa kwâwaKlistu epo kamusangalala; ati napakufisuluka kwâwuleme bwâwo mukasangalale nekuse-mbo'kwakuti. —1 Petilo 4:12, 13

Popele waLesa wakawasumwi-na iminsosi yonse kumenso aŵo; tapakalukuli imfwa liwili, neli nisoni, neli kulila, neli kusomenwa konse, tau; pakuti ifintu ifyakutanga filipitilile. —Ukufisulula 21:4

Kocetekela muli waYawe, ulukucite' fiweme; ulukwikele mucale, nekulukulonde' filungeme fyenka.

—Amasamo 37:3

IFYAKULAYA KUBAKWESIWA

Pakuti awene walisomenwe pakwesiwa, pakuti pali fyefyo walii-si ukuwofwa-ko awo awalukwesiwa.

—AwaEbeya 2:18

Popele waLesa wawutende wakamonala bwangu Satana pansi pamakasa enu. —AwaLoma 16:20a

Ukukululuka kwamuntu ulungeme kwinji: Sombi waYawe walamupulusya kuli ko konse.

—Amasamo 34:19

Pakupita wewo mumenda nkalukuli nawewo, napakwawuke'nika tasikakuwunsysa-po tau; pakwenda wewo mumulilo taukapya-po koku, nemulilo nawotaukaambucila pali wewo yo.

—Yisaya 43:2

Kawili tulisi ati ifintu fyonse filakumana mukucitile'fiweme awo awatemwa waLesa, awetilwe koti kufwaya kwawo. —AwaLoma 8:28

Ifyakwesya tafingamwikateni, ifi tawesi awantunsi ukupinta; sombi waLesa walitekenye; tawakasumina ati mukesive ukucila napamakosa enu; sombi pamo neka-wesya wakalenga nemwakupulucila, ati mukesive ukucipinta.

—1 AwaKolinto 10:13

Pakuti tatukwete umupapatilisi umukulu utesi ukumfwana nafwe-wo mukunaka kwesu, sombi walisesive mufintu fyonse koti ni-fyopele'fyo nafwewo, sombi taawifisye, yo.

—AwaEbeya 4:15

Uyo ukacila-po ḥkamupeļa u-kwikala naneŵo peteŵe lyanji, koti nifyopele'fyo ifi nacilile naneŵo nekulukwikala nawâTata peteŵe-lyawo.

—Ukufisulula 3:21

Uyo ukacila-po, ḥkamwalula lu-panda ulwamwitempuli lyawâLes-a wânji, naye taakafuma mulya liwili; kaŵili ḥkalemba pali ye isi-na lyawâLes-a wânji, nesina lyamusi waŵukumo, ulukuseluka kwiulu ukufuma kuli wâLes-a wânji, nesina lyanji nemwine ilyawûkumo.

—Ukufisulula 3:12

Uyo ukacila-po akafwikwa fyo-pele'fyo ifyakufwala ifituŵile; po-

pele nsikasimanganya'sina lyakwe mwibuku lyamweo neli kusimanganya konse, sombi ḥkasumina isina lyakwe pamenso aŵa-Tata napamenso aŋkalamba syawo.

—Ukufisulula 3:5

Uyo ukacila-po eukapyana ifyofintu; naneŵo ḥkalukuli niŵaLes-a wakwe; naye akalukuli mwana wanji.

—Ukufisulula 21:7

Uyo uli nematwi ḥgaomfwe ifi ulukulawila Umupasi kumakelesya. Uyo ukacila-po ḥkamupeļa ukulya ifyapaMuti waMweo, uli mukati muPaladaiso waŵaLes-a.

—Ukufisulula 2:7

BALESA BALUKULABILA KULIFWEBO PAKULEKANA

46

Sombi wamukakuupwa nduku-wafunda, teneŵo sombi niŵaSiku-lu aŵangafunda, ati: Umukasi tekulekana nemulume wakwe; sombi kani alekane nakwe, ñgaekale uŵusice, neli ñgaalamwinwe ukubwelela kumulume wakwe; naka-wili ati: Umulume tekukano'mukasi wakwe. —1 AŵaKolinto 7:10, 11

Pakuti uyo-mwanakasi, uli nemulume wakwe, alikacilwe kumafunde kumulume wakwe, ili acili nemweo; sombi kani umulume afwa, alikakulucile kwifunde lyamulume wakwe. Popele, ili aciike-le nemweo umulume wakwe, kani aupwa ūmbi umwalalume, akeli-

kwa ati waŵucende: sombi kani afwo'mulume, umwanakasi alikakulucile kwifunde'lyo.

—AŵaLoma 7:2, 3a

Aŵantu wonse uwakukana umukasi wakwe, penka nekuupa naumbi, alukucito'ŵucende: nawayo uwakumuupa umbi ukenwe kumulume wakwe, uyo naye alukucito'ŵucende. —Luku 16:18

Aŵantu wonse uwakuleko'mukasi wakwe, pamulandu utauli waŵucende, alukumulengelo'ŵucende uyo-mwanakasi; kawili aŵantu wonse ukamuupo'mwanakasi uyo uwakenwe, akacito'ŵucende.

—Matayo 5:32b

Peñka kani ndukuya mukumwansicileni umupunda, ŋkabwela nekumupokeni kuli newo nemwine, ati mukalukwikele kopele uko uku ŋkalukwikele newo.

—Yoane 14:3

Ŵona, ŋkesa bwangu; wikitilile ifyo ifi uli nafyo, ūengesa-kupokolola umuntinya wowe awantu ūonse neli umo. —Ukufisulula 3:11

Pakuti awantu ūonse ukawa nensori pakuti pali newo nemasiwi anji pacitentekwa cino icaŵucende icakuŵifya, neMwana waMuntunsi naye akaŵa nensori pakuti pali woyo, ili akesa ye pamo neŋkalamba isiswetelele muŵuleme bwawa Wisi.
—Mako 8:38

Peñka' po kakawoneka mwiulu akesiŵilo kaMwana waMuntunsi; impindi iyo imikoka yawantu yonse iyamucalo ikaŵombomana, popele ikaŵona Umwana waMuntunsi alukwisa pamakumbi akwiulu, nemakosa newu leme uŵukulu.

—Matayo 24:30

Tekeni imitima yenu kawili; mwikalike imitima yenu; pakuti ukwisa kwawaSikulu kwapalamina.

—Jakobo 5:8

Pakuti, koti nifyopele' fyo ifi akampesimpesi kafuma kumutulesuwa nekuŵoneka nakumbonsi konse, fyopele'fyo efikaŵa nekwisa kwaMwana waMuntunsi!

—Matayo 24:27

Nekulaŵila ati: Mweŵantu ū-kuGalili, mbanindo mwimakani-ne ukulukutontomeka kwiulu? Aŵa-ŵaYesu aŵapokwa kwiulu ukufuma kuli mweŵo ūkabwela koti nifyopele'fyo ifi mwawâwona ukuya kwiulu. —Ifyacitilwe 1:11

Ŵona, ndukwisa koti nisilumfundi! Alisyucile uyo upembelela, ulama bwino ifyakufwala fyakwe, engesa-kwenda matako lukoso, newântu naŵo wengesa-ku-ŵona insoni syakwe!

—Ukufisulula 16:15

Mwentemenwe, ūkumo tuli ūana ūawaLesa, kawili tafinga-ŵoneka ifyo ifi tukalukuli. Sombi

tuliisi ati kani ūkawânoneke, tukapalana naŵo, pakuti tukawâwona fyeŋke'fyo ifi ūali. Popele awantu ūonse, uli nelucetekelo ulo ulwakuli ūo, alaliswesya, koti nifyopele'fyo ifi ūaswetelele ūo.

—1 Yoane 3:2, 3

Ngamulukupembelela namwe-ŵo; pakuti pampindi iyo iyi tamukalanguluka Umwana waMuntunsi akesa.

—Luku 12:40

Pakuti Umwana waMuntunsi akesa muŵuleme bwaŵaWisi pamo neŋkalamba syaŵo; impindi iyo akawâcîte'milandu awantu ūonse koti kucita kwâwo.

—Matayo 16:27

ISIWI LYA BALESA

Iulu necalo capansi fikasila; sombi amasiwi anji taakasila-po.

—Luku 21:33

Pakuti tapali ukusimika ukwaisile pakufwaya kwamuntunsi: sombi awantu walukulawila ifyakufuma kuli waLesha, pakutwalwa kuMupasi Uswetelele.

—2 Petilo 1:21

Amalembo onse alunjicilwe afumine kuli waLesha alielelwe ukusambisya, nekucenjesya, nekulunjika, nekufunda ukulungeme.

—2 Timote 3:16

Isiwi lyenu ninyale iyakumaka-sa anji, kutuwa ukwapansila yanji.

—Amasamo 119:105

TEMBELA NE KUFITULUCILA

Sombi mulukutembele'fi ati: MwewaWisifwe awakwiulu, isina lyenu licindikwe. Uwufumu bwenu bwise. Ukufwaya kwenu kuctwe, pansi pano koti nikwiulu. Mutupele lelo ifyakulya fyesu ifyalelo. Mutufitulucile ifyakuwifya fyesu, koti nifyopele'fyo ifi tuwacitila awo awatuwifisia. Tekutufisia kufyakwesya, sombi mutupulusye kukuwifya; pakuti bwenu uwufumu, nemakosa, newuleme, insiku syonse isyamuyayaya. Ameni. Pakuti mwewo kani mula-wacite' inkumbu awantu awawifya kuli mwewo, waWisinwe awakwiulu nawo wakamucitileni inkumbu namwewo. —Matayo 6:9-14

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. Other booklets are also available. If you would like more copies for careful distribution, please write in English to:

Zambia

1-95

240 Lamba